

KNBF Nieuwsbrief

De KNBF Nieuwsbrief kunt u ook lezen (en downloaden) op de KNBF site. www.knbf.nl. Of scan de QR code met uw mobiele telefoon. Alle postzegelverzamelaars, filatelisten en anderen die geïnteresseerd zijn in postzegels, kunnen zich aanmelden voor een **GRATIS** abonnement op de KNBF Nieuwsbrief via www.knbf.nl

Roken

Met roken wordt over het algemeen het roken van tabak bedoeld. Men kan natuurlijk ook andere zaken roken, zoals drugs, maar het gaat vooral over tabak. In onze jeugd jaren was roken nog stoer en was je een watje als je het niet deed, tegenwoordig weten we – tenminste zouden we moeten weten – dat roken zeer schadelijk is voor de gezondheid. Rookverslaving wordt vooral veroorzaakt door de stof nicotine en het ‘trek’ hebben in een sigaret is feitelijk een seintje dat het lichaam nicotine wil. De rook van een sigaret wordt meestal geïnhaleerd, de rook van een sigaar en van een pijp meestal niet. Tabak en tabaksproducten zijn vrijwel overal in de wereld vrij verkrijgbaar, (alleen in Bhutan is de verkoop verboden) zij het dat de overheid tabaksproducten meestal zwaar belast met accijnzen, niet altijd in de eerste plaats ter ontmoediging, maar vooral ook omdat het veel belastinggeld opbrengt. Ter bescherming van de consument is sinds de invoering van de Tabakswet in 2004 vastgelegd dat iedere werknemer recht heeft op een rookvrije werkplek, ondanks alle tegenstribbelen ook in de horeca, en sinds 1 januari van

dit jaar mogen geen tabaksartikelen meer worden verkocht aan personen jonger dan 18 jaar.

De tabaksindustrie anderzijds zorgt voor werk voor velen. Toen de sigarettenfabriek Philip Morris in Bergen op Zoom in april aangaf de fabriek te gaan sluiten betekende dit een verlies van werkgelegenheid voor ca. 1250 banen plus nog de nodige arbeidsplaatsen bij toeleveranciers, in totaal tussen 3000 en 4000 arbeidsplaatsen.

Alhoewel de namen niet veel in de publiciteit komen hebben we in Nederland nog steeds een doorleverende en producerende tabakswaren industrie, zoals British American Tobacco NL in Amstelveen, Japan Tobacco International in Hilversum en Imperial Tobacco Netherlands in Oosterhout. De sigarenindustrie in Nederland was ooit één van de toonaangevende tabaksindustrieën ter wereld, maar daar is niet zo veel meer van over.

In België worden nog wel vrij veel sigaren geproduceerd. Met name in Eindhoven was de sigarenindustrie belangrijk. Eind 19e eeuw werd de stad wel ‘La ville fumée’ (de gerookte stad) genoemd, met meer dan vijftien sigarenfabrieken, waaronder enkele grote zoals Karel I, Senator en Aïda. En ook in de omgeving van Eindhoven kende men de nodige fabrieken zoals Derk de Vries in Bladel,

Agio in Duizel, Henri Wintermans in Eersel, Cadena en Claassen in Hapert, Willem II en Hofnar in Valkenswaard, Swane in Waalre en Velasques in Veldhoven. Verder waren er nog industrieën in Boxtel (La Paz en Elisabeth Bas), Victor Hugo in Cuijk en Gulden Vlies in Tilburg en verder nog in Kampen Balmoral en Uiltje. In Veenendaal de merken Panter en Ritmeester en verder nog in verschillende andere plaatsen in Nederland. Een belangrijke industrie, met veel werknemers. Maar de grootste leveranciers van sigaren kwamen toch uit midden Amerika, zoals Cuba en Nicaragua. Maar ook andere landen hadden grote belangen in de tabak, soms in het verbouwen van tabak, soms in de verwerking.

Nicotine, de verslavende stof, werd genoemd naar Jean Nicot (1530-1600) Frans ambassadeur in Portugal. Hij gaf koningin Catharina de' Medici in 1560 het in Amerika ontdekte geneeskrachtige wondermiddel tabak om haar van haar hoofdpijnen af te helpen. Nicotine werd voor het eerst in 1828 geïsoleerd door twee Duitse chemici, Possel en Reiman en de structuurformule van

nicotine werd in 1895 vastgesteld door Adolf Pinner. Nicotine komt niet

alleen in tabak voor maar in allerlei planten die tot de nachtschadefamilie behoren, zoals tomaten, aardappelen en aubergine en ook in de bladeren van de cocoplant. Dat roken ongezond is weten we inmiddels. In verschillende landen zijn zegels uitgegeven waarmee aandacht wordt gevraagd voor de gevaren van roken. Het beste voor de gezondheid is stoppen met roken, en voor jonge mensen vooral om er niet aan te beginnen. Het is niet meer stoer, het is ongezond, het

stinkt en je kan er vreselijk ziek van worden. (auteur: Willem-Alexander Arnhemmer – 140516)

EEN STUKJE FILATELISTISCHE VORMING (17)

Scheepspost (slot).

In deze laatste aflevering van het verhaal over scheepspost een viertal aparte gevallen. Het eerste stuk geeft aan dat één stuk zowel kan behoren tot de luchtpost (zeppelinpost) als de zeepost. Een fraai voorbeeld van dienstverlening aan filatelisten, waarbij de Sovjet-Unie zelfs even van het cyrillichs alfabet is afgestapt (zodat zegels en brieven beter verkoopbaar werden vanwege de behoefte aan deviezen?).

Het tweede stuk laat zien dat de toeristische achtergrond van scheepspost al in de 19^e eeuw bestond en dat scheepspost niet uitsluitend op zout water voorkomt. De Oostenrijkse zegel is de correcte frankering naar het buitenland, de overige vier (de laagste waarden van de toenmalige oeverstaten van het Bodensee) zijn slechts versiering. Het vervoltraject ging uiteraard over zee, maar dat zien we alleen aan het transitostempel van New York. Het is dan ook slechts *indirect* herkenbaar als post die over zee is vervoerd.

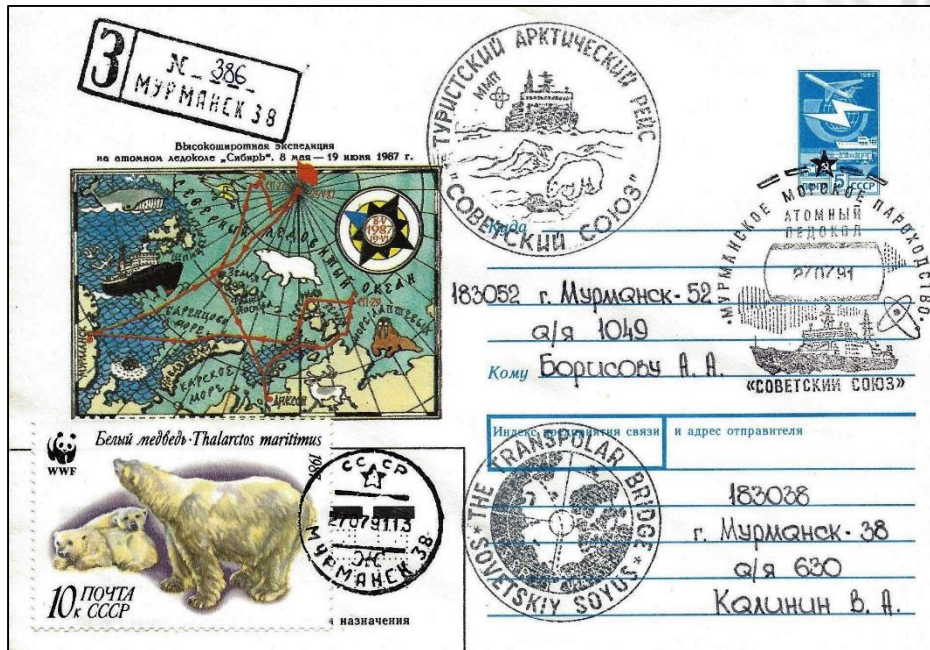

Bij het voorlaatste stuk kom ik even terug op een (te) haastige conclusie uit artikel 5 (Duitse en Oostenrijkse postagentschappen in het buitenland). Hieruit de zin “Regelmatische scheepvaartdiensten zorgden voor de verbinding met het Europese land”. Hoe regelmatig wordt het als je van China via Kaap de Goede Hoop naar Bremen of Hamburg moet varen? Toen in 1903 de Trans Siberische spoorlijn beschikbaar kwam ging het aanzienlijk sneller zoals de briefkaart naar Enkhuizen laat zien. (Zie ook het artikel van Miep en Bob de Ronde in Nieuwsbrief 049 van mei j.l.) De briefkaart was al na 16 dagen in Enkhuizen! Door de snelheid van trein en vliegtuig is de scheepspost/zeepost voor reguliere post inmiddels een afgesloten hoofdstuk...*)

Ter afsluiting nog een afbeelding van een van de talloze postwaardestukken van de USSR (en later Rusland) met afbeeldingen en stempels van de poolgebieden. Ondanks het afwijkende schrift zijn de

stempels van Moermansk wel te herkennen. Moermansk is de belangrijkste thuishaven van de door kernenergie aangedreven onderzeeërs en ijsbrekers. Is het getoonde stuk scheepspost of alleen maar een stuk ter herdenking van een geslaagde expeditie? Welke aanwijzingen zijn er te zien voor deze conclusie? Ook ik spreek geen Russisch, dus graag uw reactie. (auteur: Sjoerd Bangma).

*) Meer informatie over het scheepspostvervoer van/naar het Verre Oosten is o.a. te vinden in een artikel van Henk van de Laak gebaseerd op zijn thematische verzameling over het Suezkanaal: www.laakland.nl/Suezkanaal-postroutes.htm

Canadese wetenswaardigheden:

Het was zaterdag 30 november 1940 dat medewerkers van het Spitfire Fonds een cadeau aan Winston Churchill overhandigden ter gelegenheid van zijn 66^e verjaardag. Het was een bedrag van £ 35.000, goed voor zeven Spitfires. Dit bedrag werd bijeengebracht door de inwoners van Nederlands Oost Indië en de vliegtuigen werden “gedoopt” Ceram, Batavia, Bandoeng, Merapi, Soebang, Toba en O.A.B.

Het Spitfire Fonds werd spontaan opgericht in 1940 en werd wereldwijd een enorm succes. Met een bedrag van £ 5000 kon al een Spitfire gekocht worden en deze eenpersoons gevechtsvliegtuigen werden bekend als “presentation spitfires” en meer dan 1.500 werden door het Spitfire Fonds bekostigd.

Wereldwijd, ook in Nederland, zijn er nog luchtwaardige Spitfires te bewonderen, maar er is slechts één presentation machine overgebleven en dit jachtvliegtuig

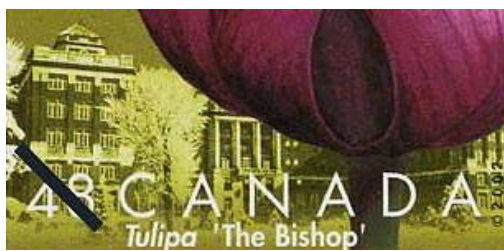
werd door onze koningin Wilhelmina destijds aan Ottawa geschonken, en wel de MK II b P 8332, "Soebang", die u kunt bewonderen in het fraaie war museum in Ottawa.

Tallose landen hebben de Spitfire op hun zegels vereeuwigd, maar wij laten u hier een enveloppe zien, door de censor geopend, gefrankeerd met zegels van Nederlands Indië met achterop de enveloppe hier uitgelicht en vergroot voor u afgebeeld.

Wij blijven nog even in Ottawa want ter gelegenheid van de 50^e verjaardag van het Canadian Tulip Festival werden er op 3 mei 202 vier tulp zegels uitgegeven, Scott 1946 a/d en Scott 1946d willen wij graag nader met u bekijken. Gedurende WO II kreeg onze koninklijke familie onderdak in Ottawa. Prinses Margriet werd aldaar geboren op 19 januari 1943 en wel in het Ottawa Civic Hospital.

5712 Canadese militairen verloren hun leven tijdens de bevrijding van ons land en in het najaar van 1945 werden 100.000 tulpen aan Ottawa geschonken. In 1946 stuurde prinses Juliana 20.000 tulpen naar Ottawa als dank voor de gastvrijheid die zij en haar kinderen daar hadden genoten en elk jaar daarna ontving Ottawa 10.000 tulpenbollen van de Koninklijke familie.

De hier afgebeelde tulp "the Bisschop"

genaamd, is een variëteit, die ook voorkwam in de originele zending in 1945. Heel toepasselijk ziet u op de achtergrond het Ottawa Civic Hospital. Vanzelfsprekend, Prinses Margriet was aanwezig tijdens de opening van het tulp festival in 2002.

Tegenover de bekende "Naald" in Apeldoorn staat een 4,60 meter hoog bronzen beeld van een man, die met twee hoeden zwaait. Het beeld werd door Prinses Margriet onthuld op 2 mei 2002 in tegenwoordigheid van een groot aantal Canadese veteranen.

Op het informatiebord staat in het Engels, Frans en Nederlands de volgende tekst:

"Tijdens de tweede Wereldoorlog speelden Canadese militairen een belangrijke rol bij de bevrijding van Nederland. Dit monument, een uiting van vreugde en dankbaarheid, is een blijvend erbetoon van Nederland aan Canada".

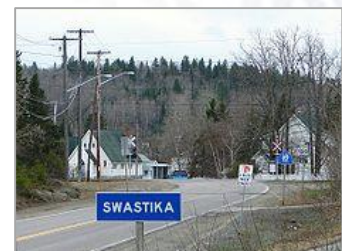

"During the Second World War, Canadian soldiers played a crucial role in the liberation of the Netherlands. With the donation of this monument - an expression of joy and a celebration of freedom - the Netherlands pays lasting tribute to Canada. A statue identical to this one stands in Apeldoorn in the Netherlands. The twin monuments symbolically link Canada and the Netherlands; though separated by an ocean, the two countries will forever be close friends. Her Royal Highness Princess Margriet of the Netherlands unveiled the monument in Ottawa on May 11, 2002, and the other in Apeldoorn on May 2, 2002". Artist: Henk Visch.

Tot besluit van onze reis naar Canada, brengen we een bezoek aan een dorp in Ontario met amper 1000 inwoners, maar wel met een bijzondere naam, namelijk "Swastika".

De inwoners van dit dorp zijn trots op deze naam, zo trots, dat zij zich met hand en tand verzetten toen tijdens WO II de regering wilde veranderen in Winston, ter ere van Winston Churchill.

Hun argument was en nog steeds is, dat de swastika al eeuwen geleden werd gebruikt als symbool voor leven, zon, kracht, welvaart en good luck, lang voordat Herr Schicklgruber (Adolf

Hitler) het hakenkruis als symbool maakte voor de Nazi partij op 7 augustus 1920, met alle gevolgen van dien.

Wij zien het hakenkruis hier ook afgebeeld op de vier hoeken van drie New Foundland luchtpostzegels, Scott C8, C11 en C12. U ziet hier C8, maar de hakenkruizen staan recht in de hoek, terwijl Hitler's hakenkruis 1/8 gedraaid is. (Herman Jacobs

<http://hjwjacobs.wordpress.com>)

Eerste Wereldoorlog (Hoover War Library)

President Hoover

“Mission to Europe to collect historical material on war”

Was Professor Golder al eerder aan de slag voor de Hoover collectie? Wie stuurde vanuit Parijs materiaal naar deze Hoogleraar in Stanford (USA) en wanneer precies?

Fascinatie

Onlangs kom ik via het veilinghuis De Voorstraat in Zwolle in bezit van deze (voorzijde van een flink

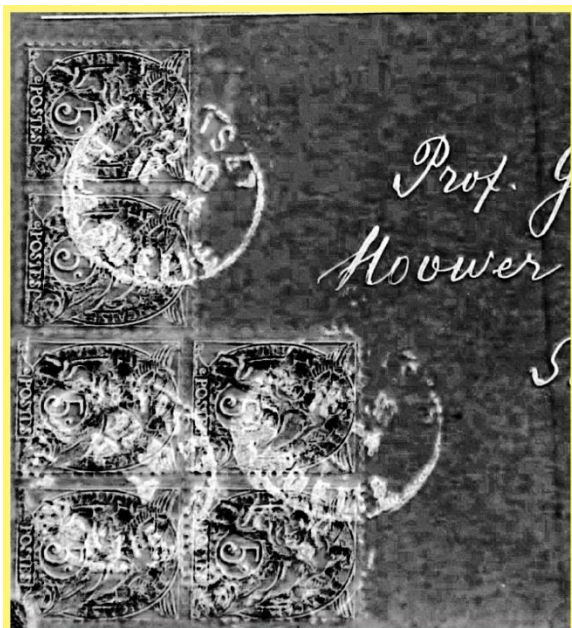
formaat) enveloppe. Een bruine dienstenvelpe, waarvan een deel helaas ontbreekt. Verzonden vanuit Frankrijk (Passy 64.42) en gericht aan Prof. Golder, Hoover War Library, Stanford University, Stanford, California (USA). Kennelijk destijds bevattend drukwerk (Imprints). Frankering zesmaal vijf centimes= 30 centimes.

Vragen

Datum en plaats van verzending zijn moeilijk te ontcijferen. Bij nadere analyse met behulp van de tool RetroReveal is te zien dat de brief vanuit Parijs (47e arrondissement) verzonden is. ? 22:30 verwerkt? Ook zijn de postzegels als zodanig wel te plaatsen in de periode rond de Eerste Wereldoorlog (catalogusnummer 80 in gebruik tot 1917). Die datum is wellicht belangrijk vanwege de geschiedschrijving van de betreffende verzameling/ bibliotheek. Onderzoek leert dat de Hoover War Library in 1919 op gang is gekomen op initiatief van Herbert Hoover (president van de Verenigde Staten van 1929-1933).

President Herbert Hoover - Sociaal-Economische aspecten Oorlog

Vooral komt de nadruk van de verzameling te liggen op de sociaal-economische omstandigheden. *Hoover Telegram offering donation \$ 50.000 to send... 'A mission to Europe to collect historical material on war'*. Hoover (1874-

1964) is alumnus van de Stanford University en een enorme boekenverzamelaar. Tijdens de Eerste Wereldoorlog trekt hij zich het lot van de (Belgische!) vluchtelingen aan, maar begint ook met het aanleggen van een archief met posters, documenten en boeken. Na de oorlog wordt hij door President Wilson aangewezen als hoofd van de ARA (American Relief Administration) belast met het leveren van humanitaire hulp aan grote delen van Europa. Prof. Adams uit Stanford gaat naar Parijs om documentatie over de vredesconferentie te verzamelen. In september 1920 reist prof. Golder, die tijdens en rond de Eerste Wereldoorlog in Rusland

woonde, naar Oost-Europa om materiaal te verzamelen voor de bibliotheek. Die bibliotheek telt in 1923 meer dan 40.000 items.

Prof. Adams? Hoover zelf heeft de enveloppe niet geadresseerd. Dat blijkt wel bij vergelijking van handschriften (waarvan er overigens opmerkelijk weinig van Hoover bekend zijn). Misschien is deze brief het resultaat van werkzaamheden van Prof. Adams?

(2 augustus 2014 - door Jan Taco te Gussinklo)

<http://www.dutchbuttonworks.com/2014/08/hoover-war-library/>

[war-library/](#)

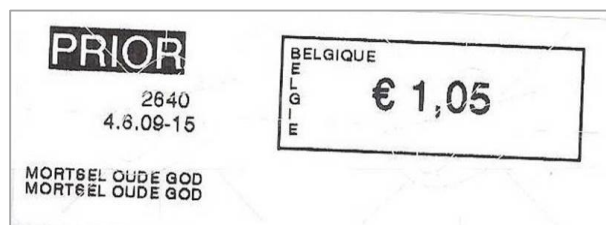
Oude God

Ik dacht: "lees ik dit goed? Een Belgische frankeersticker op een brief afkomstig uit Mortsel **Oude God** (afb. 1). Ja het stond er echt. "Een Belgen-mop dan misschien", dacht ik? Nee ook niet. In België bestaat Oude God en er was nog een postkantoor ook.

Mortsel- Oude God

Oude God is een woonkern in Mortsel, een stad met bijna 25.000 inwoner in de Belgische provincie Antwerpen. De naam Mortsel zou zijn afgeleid van de

Germaanse woorden mor (dat "moer,moeras" betekent) en sali (dat uit "één ruimte bestaand huis" zou betekenen). Samengesteld geeft dit dan "Een uit één ruimte bestaand huis, gebouwd in het moeras". De naam Oude God zou volgens sommige bronnen verwijzen naar een verdwenen Romeins heiligdom.

Poststempels Oude God

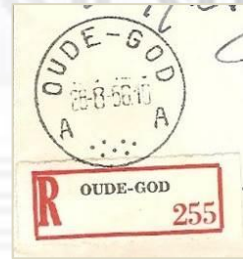
De (complete) frankeersticker met Oude God (afb. 2) was het eerste postale stuk wat ik met deze naam tegen kwam. Ik vroeg me af of er meer te vinden was. Door eens met de naam "Oude God" te googlen op internet, kwam ik diverse filatelistische elementen tegen met deze naam.

Als eerste vond ik een frankeermachinstempel uit 1956 met deze naam van de firma Gevaert (afb. 3)

Maar ook een poststempel met een aantekenstrook Oude God (afb. 4). Dit stempel heeft de datum 28 augustus 1956. Toen was er dus een postkantoor in Oude God.

Vervolgens een aantekenstrook,

waarin de naam "Oude God" gestempeld was (afb. 5). Het datum stempel wat hierbij hoort komt uit 1949. Ik vermoed dat er toen blanco aantekenstrookjes waren, waarin de plaatsnaam gestempeld werd.

De mooiste vondst is echter het poststempel met de 2-talige benaming (Nederlands en Frans), zoals we dat in België wel vaker tegen komen. De Franse vertaling voor Oude God is "Vieux Dieu" (afb. 6).

Zeg nu zelf, dat klinkt toch veel mooier? Op deze envelop zien we ook een aantekenstrook met de dubbele benaming. De

afstempeling heeft de datum 11 december 1932.

Tenslotte kwam ik deze naam nog tegen op Belgische Spoorwegzegels. Ook hier niet alleen in het Nederlands (afb. 7 en 8), maar ook tweetalig (afb. 9) (auteur: Willem Hogendoorn – 140712)

Wilt u zich aanmelden voor de (gratis) KNBF Nieuwsbrief: 1) voor leden van bij de KNBF aangesloten verenigingen: Op de KNBF website account aanmaken en aanvinken dat u de Nieuwsbrief wilt ontvangen. 2) voor niet-leden: eenvoudig aanmelden op het hoofdscherm - u ontvangt dan automatisch een e-mail waarmee u door aan te klikken uw abonnement kunt activeren. Verder is het voor leden van een bij de KNBF aangesloten vereniging wel van belang zich aan te melden op de KNBF site om de Bonds-ledenpas te activeren. U kunt dan gebruik maken van de vele aan de pas verbonden voordelen.

Bekijk voor postzegelactiviteiten bijgevoegde lijst van:
Evenementen, Beurzen, Tentoonstellingen, Veilingen, Verenigingen

Cabrio kabelbaan:

Al in 1893 werd de eerste kabelbaan naar de top van de Stanserhorn geopend. De Stanserhorn ligt ten zuiden van Luzern tegenover de Pilatus. Een spoorlijntje dat naar de 1898 meter hoge top voerde, gebouwd door Franz-Jozef Bucher Durrer en Josef Durrer. Het onderste deel van de baan verbindt het station Stans met tussenstation Kälti op 450 meter hoogte, het tweede deel leidt van Kälti naar Alp Blumatt op 1090 meter hoogte het derde deel tot 1280 meter met een wijde bocht, daarna door een tunnel van 160 meter land en over een viaduct naar het bergstation bij 'Hotel Stanserhorn Kuhn' op 1850 meter hoogte. Dit hotel werd in dezelfde tijd gebouwd als de kabelbaan. In oktober 1970 leidde een blikseminslag tot beschadiging van de baan, die pas in 1975 opnieuw over de hele lengte in gebruik kon worden genomen. Nadat de concessie in 2011 was verstreken, werd besloten tot een nieuwe verbinding, een 'cabrio' gondelbaan met dubbeldeks gondels voor totaal 60 personen, waarvan 30 op het open 'bovendek' kunnen genieten van het wijde uitzicht. In 2012 werd de nieuwe baan geopend. De Zwitserse Post bracht een mooi zegel uit met een afbeelding van de nieuwe kabelbaan. U was wellicht met vakantie in Zwitserland, en u heeft misschien zelfs op het bovendek van de Cabrio van de rit genoten. Alleen (zelf) vliegen is mooier (volgens de gebruikers van de zweefbaan). Nog niet gedaan? Het is dan misschien een mooi voornemen voor volgend jaar. (Frans Haverschmidt – 140723 – bronnen: CHPost – SBZ 06-2014)

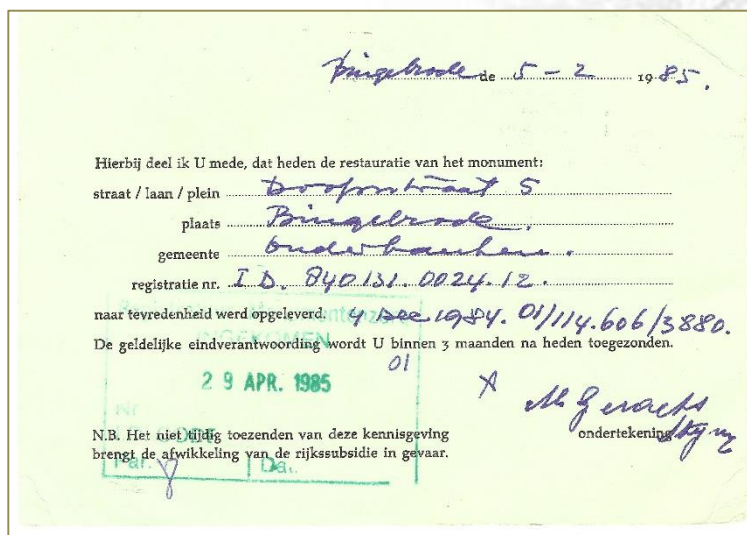
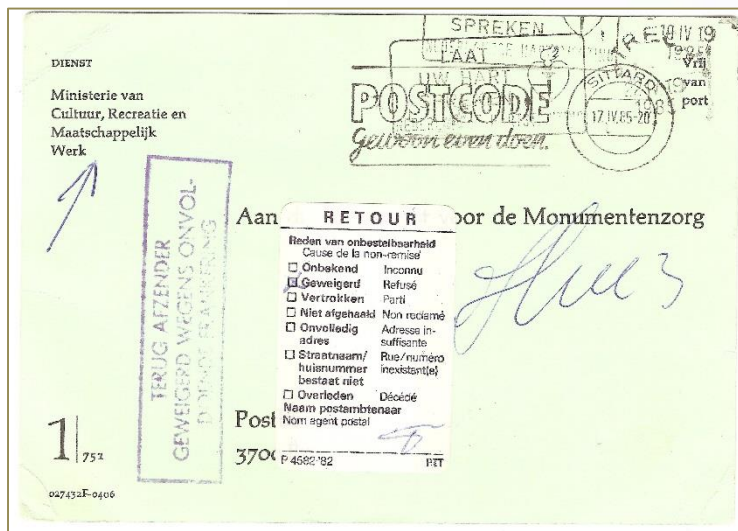
Curiosa:

In een kaartenbak bij een handelaar laatst op een ruilbeurs gevonden, een kaart, die zoals U weet ongefrankeerd kon worden verzonden.

Toch werd hij volgens het PTT stempel geweigerd wegens onvoldoende frankering en vervolgens getourneerd naar de afzender.

Laat dit nu dezelfde als de geadresseerde zijnEnfin, na drie maal heen en weer gekaatst te zijn (kaart is drie maal gestempeld), is hij uiteindelijk toch te bestemder plaatse aangeland.

Het betreffende monument moest inmiddels al weer bijna opnieuw worden gerestaureerd..... (uit de verzameling van Albert Haan).

Postzegelshow

POSTEX® 2014

17
18 oktober
19

Apeldoorn

Over ruim een maand gaat Postex weer van start. Ook dit jaar het grootste filatelistische evenement van Nederland. Naast de gebruikelijke stands van Post NL, NVPH-handelaren en overige postzegelhandelaren (op de bovenring) zal de KNBF aanwezig zijn met een grote stand om het werk van de Bond onder de aandacht te brengen. Deze keer veel aandacht voor de filatelistische aspecten van de 1ste Wereldoorlog, Cinderella's en andere filatelistische randverschijnselen zoals luchtpoststroken, expresstroken, aantekenstroken e.d. Op zaterdagmiddag is er een informatiestand over stempels op postzegels verzorgt door de heer Hovenaars en een over postzegelboekjes door de heer De Rooij. Hier kunt u alles vragen over poststempels en postzegelboekjes. Natuurlijk vergeten we de Jeugd ook niet.

Bondsstand

De Koninklijke Nederlandse Bond van Filatelistenverenigingen (KNBF) is aanwezig met een stand om het werk van de Bond onder de aandacht te brengen met o.a.:

- de Bondskeuringsdienst, hier kunt u informatie krijgen over keuringen van postzegels en foutdrukken,
- het Audio Visueel Centrum, hier meer informatie over de Bondsdiapresentaties en presentaties op CD-Rom,
- de Bondsbibliotheek: informatie over de bibliotheek en de verkoop van dubbele boeken uit de Bondsbibliotheek,
- de afdeling verzekeringen van de Bond geeft voorlichting over de verzekeringsmogelijkheden,
- de viering van de Dag van de Postzegel 2014. Een bijzondere enveloppe met als thema 'Nederland en de Eerste Wereldoorlog'. Daarvoor is een speciaal stempel ontworpen. Exemplaren van de bijzondere enveloppen uit voorgaande jaren zijn, indien nog beschikbaar, ook verkrijgbaar.
- de KNBF presenteert een persoonlijke postzegel, gewijd aan de Van der Willigen-medaille
- de Bond verleent gastvrijheid aan de Nederlandse Academie voor Filatelie. De notities van de Academie zullen in de stand te koop zijn.

Verder zijn er een groot aantal gespecialiseerde verenigingen, vieren d verenigingen "Scandinavië" en "Nederlandse Ver. Voor Fiscale Filatelie" hun jubilea, is er de "Dag van de Aero-filatelie", een themapark "1^e Wereldoorlog, een tentoonstelling met enkele geweldige collecties, een "dubbeltjeshoek" en nog veel meer.

U bent van harte welkom op 17, 18 en 19 oktober 2014.

Zeevaarttechnologie.

China was 400 jaar 'werelds' grootste zeemacht. Het hoogtepunt lag in de vroege 15e eeuw, toen een Chinese vloot zonder tegenstand de Indische oceaan overvoer, helemaal tot aan de Rode Zee en de oostkust van Afrika. Deze suprematie op zee werd mogelijk door een reeks ontwikkelingen in de zeevaartkundige technologie, waaronder het achterstevenroer (onder Han uitgevonden), dat omhoog of omlaag kon, afhankelijk van de diepte van het water, en dat waterdichte compartimenten had om schade door lekkage te beperken. Het kompas werd tegen de 11e eeuw aangepast voor gebruik op schepen en zeelieden beschikten over zeekaarten en navigatieschema's die precieze kompasstreken aangaven, evenals de sterrenposities die op de verschillende routen aangehouden moesten worden.

Waarschijnlijk was het meest opvallende aan de Chinese scheepsontwerpen het ontbreken van frames of ribben.

Chinese jonken, eeuwenlang de zeewaardigste vaartuigen in de Aziatische wateren. (Mi nrs. 188 en 194 ; 1924 - 1926)

Grotere schepen hadden gewoonlijk ook meerdere masten, die voorzichtig zig zaggevijs werden aangebracht, zodat het zeil van de ene mast niet de wind uit het zeil van de ander zou halen. De zeilen zelf waren meestal van bamboematten, verstevigd met bamboe latten. En al waren ze niet zo sterk als

canvaszeilen, aerodynamisch waren ze efficiënter, scheurden minder snel en konden zo opgerold worden zonder ingewikkeld tuigage.

De Chinezen begonnen ook met door mensen aangedreven scheprad schepen. De grootste hiervan, voor het eerst gebouwd in de 12e eeuw, had een tiental wielen aan elke kant. (hiervan zijn geen afbeeldingen op zegels uitgegeven door China) .

(Rob Ronde Literatuur; Eigen archief).

Reacties:

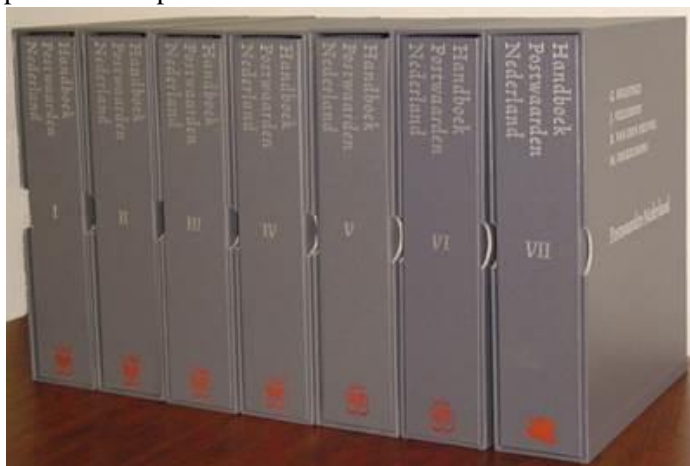
Op de vraag van de heer Cox in de vorige Nieuwsbrief kwam een antwoord van de heer Davids. Hierbij het dankwoord van de heer Cox: *“Langs deze weg graag mijn hartelijke dank aan Dhr. W.Davids voor zijn reactie op mijn vraag in Nieuwsbrief 51 van juli, antwoord in nieuwsbrief 52, bij deze is het raadsel opgelost”*.

Op het artikel **TBC Post** in België in het julinummer van de KNBF Nieuwsbrief ontvingen wij de volgende reactie van de heer Kris De Temmerman: *“Met veel plezier las ik het julinummer van KNBF. Zo ook het artikel over TBC-Post blz 10. Toch moet ik enige zaken rechtzetten: Philandria is GEEN postzegelhandel, maar een website op vrijwillige basis, zonder winstbedoeling. Het is een magazine, waarop weetjes over postzegels vermeld worden. Zo ook de postzegelcatalogus van TBC-Post. Dit is geen uitgave van Philandria.eu ,maar van Postzegelclub Nossegem. Spijtig dat de auteur van het artikel mij niet contacteerde, zodat er fouten zoals deze ontstaan. Kunnen deze fouten rechtgezet worden in een volgend nummer? Dank bij voorbaat. De Temmerman Kris. Eigenaar & webmaster www.philandria.eu”*

Vijftigste editie Handboek Postwaarden

Het Handboek Postwaarden Nederland is alweer toe aan zijn vijftigste editie; een bijzonder moment dat op 17 september a.s. in het Museum voor Communicatie wordt gevierd. Het Handboek, dat inmiddels uit zeven banden bestaat, begon 20 jaar geleden en beschrijft de geschiedenis van de Nederlandse postwaarden vanaf het ontstaan in 1852 tot aan de verzelfstandiging van PTT in 1989. De lancering van de vijftigste aflevering wordt opgeluisterd door een aantal prominente sprekers.

Sinds de eerste editie in 1994 geeft het Handboek Postwaarden Nederland regelmatig aanvullende afleveringen uit met onder andere historische feiten, tarieven en achtergrondverhalen bij specifieke postzegeluitgaven. Het Handboek is geschreven vanuit het gezichtspunt van het Hoofdbestuur van PTT, maar geeft ook alle esthetische, technische en filatelistische details van de verschillende uitgaves. Het bestaat inmiddels uit 49 afleveringen.

Gert Holstege, hoofdredacteur van het Handboek, is verheugd over de vijftigste

editie: *“Toen wij twintig jaar geleden met het Handboek begonnen hadden wij geen idee dat het zou uitgroeien tot zo een omvangrijk naslagwerk. Het Handboek biedt een prachtig beeld van onze rijke, Nederlandse postwaardenhistorie”*.

Holstege is een van de sprekers tijdens de uitreiking van de vijftigste editie. Medeauteur Ruud van den Heuvel gaat daarnaast in op de beroemde cijferzegels van Jan van Krimpen. Andere sprekers zijn Julius Vermeulen van PostNL en illustrator Joost Swarte. Vermeulen beschrijft de rijke ontwerphistorie van de Nederlandse postzegel. Swarte is aanwezig vanwege de publicatie in de vijftigste editie over ‘zijn’ kinderpostzegels uit 1984. Een van deze kinderzegels werd zelfs bekroond als ‘s werelds mooiste postzegel uitgegeven in 1984.

Uiteraard neemt tijdens de feestelijke overhandiging ook de directeur van drukkerij Joh. Enschedé, Michel Vastenhouw, het woord. De uitgeverij speelt al decennialang een cruciale rol in de drukgang van het Handboek. Aan het eind wordt alle bezoekers een verrassing aangeboden die het verschil laat

zien tussen de behandeling van de postwaarden door de handboekredactie bij het begin in 1994 en tegenwoordig.

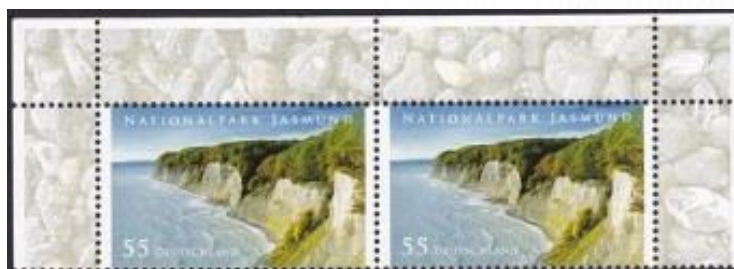
(Museum voor Communicatie, Den Haag,) (www.postwaarden.nl – www.postzegelontwerpen.nl)

Nationale parken 9

In de Oostzee ligt het Duitse eiland Rügen (Pl. 1) dat zeer de moeite waard is om te bezoeken door het afwisselende landschap met als hoogtepunt het natuurpark Jasmund (Pl. 2). Dit park is vooral bekend vanwege zijn steile krijtrotsen, ontstaan in de geologische periode Krijt, een 80 miljoen jaar geleden. Toen bedekte een vrij ondiepe zee een groot deel van Noord Europa. De in deze zee levende dieren zorgden bij het afsterven voor een kalkrijk sediment op de zeebodem van wel 500 meter dik. Ook de vuursteenknollen, zie de velrand van plaatje 2, die als een parelsnoer in het krijtsediment aanwezig zijn

van organische oorsprong. Ze zijn ontstaan uit kiezelachtige organismen, waarvan de skeletten in het krijtslib oplossen en zich omvormden tot deze knollen. Door bewegingen in de aardkorst braken de krijtlagen en werden deels opgeheven waardoor deze zogenoemde steile kusten zijn ontstaan. Door erosie kalven deze krijtrotsen af, waardoor de vuursteenknollen aan de voet van deze rotsen zijn te vinden. Op de hoogste

punt, 117 meter, bevindt zich de 'Königsstuhl', (Pl. 3) dit is uitstekende rotspunt, waarop volgens een verhaal de Zweedse koning Karel XIII in 1715, gezeten op een uit krijt gehouwen stoel, de zeeslag tussen zijn vloot en die van Denemarken gadesloeg. Een ander verhaal uit vroegere tijden vertelt over de keuze van een koning, die als snelste vanaf de waterkant langs deze krijtrotsen naar boven kon klauteren. Hoewel beide verhalen waarschijnlijk tot het rijk der fabels behoren, wordt deze 'Königsstuhl' zeer druk bezocht

vanwege het zeer fraaie uitzicht.

(Piet Struik - Bron: Rügen Hiddensee, 1993 DuMont Buchverlag Köln, ISBN 3-7701-2914-8.)

Materiaal om mee les te geven: Schooldoos "Onder de loep"

Een aantal jaren geleden zette JeugdFilatelie zich in om wat meer bekendheid bij de jeugd te

verwerven. Eén van de manieren om dat te doen, was het uitgeven van lesmateriaal voor groep 6 van het basisonderwijs.

Dit materiaal wordt verkocht in een doos, gevuld met magazines voor een hele klas, een docentenhandleiding, een poster, een catalogus, pincet, stockboek, vergrootglas en niet in de laatste plaats: véél postzegels.

Al heel veel scholieren hebben op deze wijze kennis gemaakt met onze hobby. De doos wordt gebruikt op scholen, maar ook op jeugdclubs en als introductie bij

hobbyclubs.

Mocht u zo'n doos willen bestellen, dan kan dat bij www.jeugdfilatolie.nl onder webshop. Veel succes! (Willeke ten Noever Bakker - willeke.tnb@wxs.nl)

Uitstel oordeel over postzegelprijs:

De Autoriteit Consument & Markt stelt haar oordeel over de postzegelprijs voor 2015 nog even uit. Omdat de postregeling van de overheid onlangs gewijzigd is, kost het meer tijd om tot een definitief oordeel te komen, maakte de toezichthouder gisteren bekend. Waarschijnlijk neemt ACM in november pas een besluit. PostNL wil de prijs van postzegels verder verhogen, liet het bedrijf begin deze maand weten. Maar daarvoor is PostNL wel afhankelijk van de speelruimte die het krijgt van de ACM. De hogere postzegelprijs moet het bezorgbedrijf helpen de krimp van de postmarkt te compenseren. In dat kader werd de prijs van de postzegel begin dit jaar al met 4 eurocent verhoogd naar 64 eurocent. Anderhalf jaar geleden kostte een zegel voor de binnenlandse post nog €0,54. (bron: Telegraaf – 140830)

Haldensleben: Nederlandse deelnemers succesvol

Op de multilaterale postzegeltentoonstelling in Haldensleben (D), van 29 tot 31 augustus 2014, met deelnemers uit Duitsland, Oostenrijk, Zwitserland, Liechtenstein en Nederland was voor de Nederlandse deelnemers zeer succesvol. De volgende prijzen werden verleend:

Naam	Woonplaats	Kad.	Cat.	Verzameling	Metaal	Punten
Bot, J.	Amstelveen	7	L.P.	Fokker during the Interbellum	G	86
Dijk, J.	Usquert	7	PG	Empfang garantiert?	GG	90
Camp, J. op de	Kleve	7	PG	Entstehen und Entwicklung der Post am unteren Niederrhein	GV	80
Buitenkamp, H.	Veendam	7	PG	Slovenia 1920 "Verigarji" the Para and Dinar Issue	GV	81
Horst, H. van der	Leiden	5	PG	Verbroken Postverbindingen W.O.II	G	85
Hulkenberg A.	Bunschoten	7	PG	Die Korrespondenz aus Danzig zwischen dem 1 ^e Januar 1875 und November 1923: das Markenzeitalter	G	87
Mijwaard, M.	Aalsmeer	7	PG	Elsass, Deutsch oder Französisch	V	75
Nollet, J.	Zeewolde	7	PG	Rayon und Taxstempel auf Portobriefe nach Frankreich 1818-1850	G Ereprijs	86
Toussaint, J.	Beek- Ubbergen	7	Th.	Grubenlampe und Abbauwerkzeug	G	85
Tschroots, G.	Amstelveen	5	Th.	Mit Radsport eine Friedensbotschaft bringen	GV	80
Wilderbeek, H.	Eindhoven	7	PG	Postabkommen des Herzogtums Braunschweig bis zum Ende des postalischen Selständigkeit in 1868	G Ereprijs	88

Onze hartelijke felicitaties gaan naar deze be kroonde winnaars.

Hollandfila gezellig druk:

Op vrijdag 29 en zaterdag 30 augustus vond het eerste grotere postzegel evenement van dit jaar plaats in Barneveld. Organisatoren VOVV en IV Philatelica en De Globe konden redelijk tevreden zijn met de gezellige drukte op Hollandfila. Veel (ongeveer 100) binnen- en buitenlandse handelaren en een aantal verenigingen, met voldoende stoelen bij iedere stand. Er zijn op zaterdag jeugdactiviteiten. Er is geen tentoonstelling en geen gelegenheid tot ruilen, maar ondanks dat laatste komen er veel verzamelaars naar deze beurs. Enig minpuntje was wellicht het parkeren bij de Veluwehal. Door wegwerkzaamheden waren niet alle parkeerplaatsen even goed bereikbaar

en een parkeerkaart-duur van twee uur (achterzijde hal) is eigenlijk te kort voor een uitgebreid bezoek aan de beurs.

Voor de 'couleur locale' was het wel heel bijzonder dat in een hoekje van de beurszaal een klein kippenhok was ingericht, met (uiteraard) enkele kippen en hanen. De kleinste van de hanen deed zijn uiterste best om de bezoekers van de beurs wakker te houden. Zijn gekraai was in alle uithoeken duidelijk hoorbaar. Een geslaagde beurs met veel bezoekers opende het seizoen.

Postzegels op televisie:

Het nieuwe tv-programma 'Nederland in Beeld' op de zender NostalgieNet besteedt aandacht aan de postzegelserie Koninklijke Echtparen. Directe aanleiding is het 12 ½ jarig huwelijk van koning Willem-Alexander en koningin Máxima. Daar blijft het niet bij, want in de tweede uitzending op 20 september is er aandacht voor de postzegeluitgifte Oranje in Zilver. In de derde uitzending op 4 oktober staat de postzegelserie Zoogdieren centraal. De gehele maand september staat ook in het teken van het 175-jarig bestaan van het Nederlandse spoor en de postzegels die daarvoor worden uitgebracht. 'Nederland in Beeld' is een co-productie van NostalgieNet en PostNL Collect Club. Meer informatie: www.nostalgienet.nl.

Waar is NostalgieNet te vinden? Frequenties: kanaal 312 (UPC, Starterspakket), 150 (Ziggo, Standaard), 174 (KPN, Pluspakket), 120 (Delta), 32 (Canal Digitaal, familiepakket), Tele2 (Pluspakket), 377 (Glashart, Pluspakket), 47 (CAIW, delight), 139 (KBG, premium), 139 (CAI Harderwijk, basis), 21 (HSO), 377 (Fype, Pluspakket). (bron: Collect – nummer 81 – najaar 2014)